T086 TKL 4 (29) Luận Tụng Năng Đoạn Kim Cương Bát Nhã Ba La Mật Đa Kinh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1514

LUAÄN TUÏNG
NAÊNG ÑOAÏN KIM CÖÔNG BAÙT-NHAÕ
BA-LA-MAÄT ÑA KINH
Taùc giaû: Boà-taùt Voâ Tröôùc.
Haùn dòch: Ñôøi Döôøng, Tam Taïng Phaùp sö Nghóa Tònh.
Lôïi ích hôn neân bieát,
Cho mình vaø ngöôøi thaân,
Ñöôïc-chöa ñöôïc khoâng thoaùi,
Laø phoù chuùc toái thaéng.
Nôi taâm Roäng-Toái thaéng,
Toät cuøng-Khoâng ñieân ñaûo,
YÙ vui laøm lôïi ích,
Thöøa naøy coâng ñöùc ñuû.
Saùu ñoä ñeàu laø Thí,
Taøi-Voâ uùy-Phaùp thí,
Theo thöù töï nhö theá (moät, hai, ba),
Laø tu haønh khoâng truï.
Khoâng truï chaáp: Töï thaân,
Baùo aân vaø quaû baùo
Ñeå lìa taâm chaúng khôûi,
Vaø lìa caùc haïnh khaùc.
Thaâu phuïc caû ba thöù
Vôùi töôùng-taâm döùt boû
Caùc nghi hoaëc sau naøy,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÊNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 544

Tuøy sinh ñeàu tröø heát.
Neáu cuøng taäp hôïp taïo,
Dieäu töôùng chaúng thaéng töôùng,
Ba töôùng luoân ñoåi khaùc,
Khoâng chuùng laø Nhö lai.
Nhaân vaø quaû raát saâu,

Noùi ôû thôøi aùc kia,
Chaúng phaûi khoâng lôïi ích,
Boà-taùt, ba thuø thaéng.
Do ôû Phaät tröôùc ñaây,
Töøng thoï trì giôùi hoïc,
Vì gieo troàng caên laønh,
Goïi laø ñuû giôùi ñöùc.
Ñoaïn döùt haún Ngaõ töôûng,
Vaø vôùi caû Phaùp töôûng,
Ñaáy goïi laø ñuû tueä,
Hai boán khaùc thaønh taùm.
Theå rieâng lieân tuïc khôûi,
Truï ñeán heát tuoåi thoï, (thoï giaû)
Laïi caàu sinh coõi khaùc,
Ngaõ töôùng coù boán thöù.
Ñeàu khoâng, neân chaúng coù,
Coù, neân khoâng theå noùi,
Nhaân ngoân thuyeát maø noùi,
Phaùp töôûng coù boán thöù.
Do söùc tin hieåu ñoù,
Tin neân sinh thaät töôûng,
Khoâng chaáp nhö ngoân thuyeát,
Ñoù laø giöõ phaùp chaùnh thuyeát.
Phaät roõ quaû khoâng so (so saùnh),
Do nguyeän trí maø bieát,
Vì caàu lôïi-cung kính,
Ngaên ngöôøi ñoù töï noùi.
Chöùng khoâng truï ôû phaùp,
Vì laø tuøy thuaän phaùp,
Cuõng nhö boû chieác beø,
Maät yù ñoù! Neân bieát.
Theå Hoùa Phaät chaúng thaät,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÂNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 545

Cuõng khoâng ngöôøi noùi phaùp,
Thuyeát phaùp chaúng hai chaáp,
Sôû thuyeát lìa ngoân thuyeát.
Töï thoï vì ngöôøi noùi,
Khoâng tích phöôùc voâ ích,

Phöôùc khoâng giöõ Boà ñeà,
Hai thöù giöõ ñöôïc caû.
Ñöôïc caùi nhaân töï taùnh,
Khaùc ñaây, goïi laø sinh,
Chæ laø Phaät phaùp ñoù,
Môùi ñöôïc phaùp toái thaéng.
Khoâng chaáp quaû vò mình,
Chaúng theå chaáp vaø noùi,
Giaûi thoaùt khoûi hai chöôùng,
Noùi Dieäu Sinh Voâ traùch.
ÔÛ choå Phaät Nhieân Ñaêng,
Noùi khoâng giöõ phaùp chöùng,
Do ñaáy phaùp chöùng thaønh,
Chaúng sôû thuû-sôû thuyeát.
Trí löu taùnh Duy thöùc,
Coõi nöôùc chaúng sôû chaáp,
Khoâng hình töôùng neân hôn,
Chaúng nghieâm thuaän trang nghieâm.
Ví nhö nuùi Dieäu cao
Khoâng chaáp thaân thoï duïng,
Chaúng phaûi taùnh höõu laäu,
Cuõng khoâng do nhaân taïo.
Hieån baøy nhieàu sai khaùc,
Vaø deã thaønh thuø thaéng,
Phöôùc tröôùc sau khaùc nhau,
Laïi caàu theâm thí duï.
Hai thöù thaønh toân troïng,
Do ñaúng löu thuø thaéng,
Nhaân taùnh cuûa phieàn naõo,
Duø keùm cuõng laø hôn.
Quaû ñoù vöôït caùc khoå,
Khoù gaëp söï cao hôn,
Bôø trí tueä khoù bieát,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÊNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 546

Khoâng chung vôùi phaùp khaùc.
Taùnh aáy raát saâu kín,
Hôn caùc phaùp goïn khaùc,
Nhö doøng toäc cao quyù,

Phöôùc hôn troïng moïi phöôùc.
Khi ngöôøi aáy Nhaãn nhuïc,
Tuy khoå haïnh nhöng thieän,
Vaø phöôùc aáy khoù löôøng,
Goïi laø söï toái thaéng.
Do khoâng taâm giaän döõ,
Neân khoâng coù tính khoå,
Coù ñaïi Bi an vui,
Khi laøm chaúng quaû khoå.
Nhaân sinh taâm khoâng boû,
Phaûi beàn bæ sieâng caàu,
Nghóa laø ñöôïc phaùp nhaãn,
Vaø phöông tieän taâm naøy.
Neân bieát chaùnh haïnh ñoù,
Laø nhaân giuùp ích ngöôøi,
Vôùi söï töôùng höõu tình,
Phaân bieät hôïp boû heát.
Söï ñoù goïi laø Tuï,
Toái thaéng tröø töôûng ñoù,
Chö Phaät khoâng coù töôûng,
Do töông öng chaân kieán.
Quaû khoâng truï vaøo nhaân,
Laø ñöôïc nhaân quaû aáy,
Theá toân noùi lôøi thaät,
Neân bieát coù boán thöù;
Laäp “Phaùp yeáu”- Tieåu thöøa,
- Noùi phaùp nghóa Ñaïi thöøa,
- Vaø caùc vieäc thoï kyù,
Ñeàu khoâng coù sai laàm.
Chaúng ñöôïc, chæ tuøy thuaän,
Laø chaúng thaät-chaúng doái,
Cöù theo lôøi maø chaáp,
Ñoái vôùi ñaáy noùi roõ.
Coù moïi luùc moïi nôi,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÂNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 547

Maø chaúng ñöôïc chôn taùnh,
Do voâ tri coù truï,
Trí khoâng truï: ñöôïc Chaân.

Khoâng tôùi duï laø toái,
Ñöông toái-trí nhö saùng,
Naêng ñoái vaø sôû tri,
Ñöôïc, maát hieän ngay ñaây.
Do chaùnh haïnh nhö theá,
Ñöôïc löôïng phöôùc nhö theá,
Ñoái vôùi phaùp chaùnh haïnh,
Nay seõ noùi nghieäp duïng.
Ba loaïi ñoái vôùi Vaên,
Thoï trì-Ñoïc-Dieãn noùi,
Ñöôïc nghóa töø ngöôøi khaùc,
Mình nghe roài suy nghó.
Ñaây goïi thaønh thuïc noäi
Thaønh töïu höõu tình khaùc,
Vieäc lôùn thôøi gian nhieàu,
Moùng phöôùc-phöôùc thuø thaéng.
Chaúng phaûi caûnh taùnh rieâng,
Thöôøng nöông caäy Ñaïi nhaân,
Vaø raát khoù ñöôïc nghe,
Nhaân Voâ thöôïng theâm lôùn.
Neáu chæ trì chaùnh phaùp,
Nôi sôû y thaønh khí,
Tröø saïch caùc nghieäp chöôùng,
Mau thaønh taùnh Trí thoâng.
Vieân maõn söï theá gian,
Dò thuïc raát toân quyù,
Vôùi phaùp tu haønh naøy,
Neân bieát ñöôïc nghieäp ñoù.
Do khi töï thaân laøm,
Cho mình laø Boà-taùt,
Goïi ñoù laø taâm chöôùng,
Traùi vôùi taâm voâ truï.
Thoï kyù cho sau naøy,
Nhieân Ñaêng, haønh chaúng hôn
Haïnh Boà-ñeà ñoàng nhau,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÊNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 548

Chaúng thaät, do nhaân taïo.
Khoâng töôùng kia, laø töôùng,

Saùng toû caùi khoâng doái,
Do phaùp laø phaùp Phaät,
Ñeàu chaúng töôùng höõu vi.
Muoán höõu phaùp thaân Phaät,
Neân bieát duï tröôïng phu,
Thaân vieân maõn khoâng chöôùng,
Laø taùnh truøm ñaày khaép,
Vaø ñöôïc theå roäng lôùn,
Cuõng ñöôïc goïi thaân lôùn,
Chaúng coù thaân, laø coù,
Noùi noù khoâng phaûi thaân.
Khoâng hieåu roõ phaùp giôùi,
Khôûi taâm ñoä chuùng sanh,
Vaø Thanh tònh coõi nöôùc,
Ñoù chính laø giaû doái.
Vôùi Boà-taùt chuùng sanh,
Caùc phaùp khoâng töï tính,
Neáu hieåu duø chaúng Thaùnh,
Goïi Thaùnh tueä, neân bieát.
Tuy khoâng thaáy caùc phaùp,
Nhöng chaúng phaûi khoâng maét,
Phaät coù ñuû naêm maét,
Do caûnh voái doái roãng.
Caùc thöù taâm löu chuyeån,
Vì lìa khoûi Nieäm xöù,
Noù khoâng yeân, luoân ñoäng,
Neân noùi laø hö voïng.
Neân bieát laø trì Trí,
Söùc phöôùc-chaúng giaû doái,
Neân roõ nhaân phöôùc naøy,
Nhaéc laïi cuõng noùi duï.
Goïi laø chaân Phaùp thaân,
Khoâng phaûi thaân vieân maõn,
Cuõng chaúng phaûi töôùng ñuû,
Chaúng taùnh thaân, neân bieát.
Vôùi phaùp thaân khoâng khaùc,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÂNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 549

Nhö lai chaúng khoâng hai,

Noùi laïi töôùng ñaày ñuû,
Do hai theå ñeàu khoâng.
Nhö Phaät noùi cuõng khoâng,
Noùi hai laø coøn chaáp,
Do khoâng lìa phaùp giôùi,
Noùi cuõng khoâng töï taùnh.
Naêng thuyeát-Sôû thuyeát tuy raát saâu
Nhöng chaúng phaûi khoâng coù tin kính
Chaúng phaûi chuùng sanh,
Chaúng phi chuùng sanh
Chaúng phaûi Thaùnh,
Taùnh Thaùnh cuøng töông öng
Chuùt phaùp cuõng khoâng coù,
Voâ thöôïng giaùc, neân bieát,
Do phaùp giôùi khoâng theâm,
Taùnh thanh tònh bình ñaúng,
Vaø phöông tieän voâ thöôïng
Do taùnh laäu chaúng phaùp
Neân chaúng phaûi phaùp thieän
Do ñoù goïi laø thieän
Noùi phaùp tuy voâ kyù,
Chaúng phaûi khoâng coù quaû,
Do moät phaùp baùu naøy,
Hôn voâ löôïng baùu khaùc.
Vôùi moïi caùch tính ñeám,
Nhaân cuõng coù khaùc nhau,
Suy tìm khaép theá gian,
Khoâng coù choã thí duï.
Vì phaùp giôùi bình ñaúng,
Phaät khoâng ñoä chuùng sanh,
Vôùi caùc danh cuøng tuï (uaån),
Khoâng ôû ngoaøi phaùp giôùi.
Neáu khôûi söï chaáp phaùp,
Thì loãi nhö chaáp ngaõ,
Chaáp coù ñoä chuùng sanh,
Laø khoâng chaáp-voïng chaáp.
Chaúng neân ñem saéc theå,
SOÁ 1514 - LUAÄN TUÏNG NAÊNG ÑOAÏN KIM CANG BAÙT NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA KINH 550

Chuaån ñònh Phaùp thaân Phaät,
Chôù xem Vua Chuyeån luaân,
Cuøng Nhö lai ñoàng nhau.
Quaû baùo töôùng ñaày ñuû,
Vieân maõn phöôùc khoâng thuaän,
Caûm öùng ñöôïc phaùp thaân,
Do dò taùnh phöông tieän.
Chæ thaáy saéc nghe tieáng,
Ngöôøi aáy khoâng bieát Phaät,
Phaùp thaân Chaân nhö naøy,
Chaúng phaûi caûnh cuûa Thöùc.
Phöôùc aáy chaúng boû maát,
Quaû baùo chaúng ñoaïn tuyeät,
Ñöôïc Nhaãn cuõng chaúng ñoaïn,
Vì ñaõ ñöôïc Voâ caáu.
Laïi luaän veà nhaân Phöôùc,
Vì ñaây noùi duï aáy,
Phöôùc ñoù khoâng quaû baùo,
Chaùnh giöõ khoâng taø giöõ.
Phöôùc aáy nhaän quaû hoùa,
Laøm vieäc lôïi höõu tình,
Söï aáy do tuøy yù,
Thaønh Phaät hieän caùc phöông.
Tôùi lui laø Hoùa hieän,
Chaùnh giaùc luoân baát ñoäng,
ÔÛ nôi phaùp giôùi aáy,
Khoâng moät, vaø khoâng khaùc.
Buïi nhoû nghieàn laøm möïc,
Duï chæ roõ phaùp giôùi,
Ñaây luaän vieäc taïo möïc,
Laø noùi phieàn naõo heát.
Taùnh chaúng tuï-chaúng taäp,
Laø taùnh khoâng phaûi moät,
Vôùi taùnh toång taäp ñoù,
Laøm roõ taùnh khoâng khaùc.
Chaúng hieåu vì Tuïc noùi,
Keû phaøm phu voïng chaáp,
Ñoaïn tröø ngaõ vaø phaùp,

Chaúng chöùng giaùc laø khoâng. Cho neân, thaáy khoâng thaáy, Khoâng chaáp caûnh hö voïng, Ñoù laø chöôùng vi teá, Bôûi theá maø phaûi ñoaïn. Do ñöôïc hai thöù Trí, Vaø ñònh môùi tröø noù, Noùi phöôùc roõ Hoùa thaân, Phöôùc voâ taän-chaúng khoâng. Khi chö Phaät noùi phaùp, Khoâng noùi laø Hoùa thaân, Do vì chaúng töï noùi, Neân noùi phaùp chaân thaät. Nhö lai chöùng Nieát-baøn, Chaúng taïo cuõng chaúng khaùc, Taäp, taïo naøy coù chín, Laáy chaùnh trí maø quaùn. Thaáy töôùng cuøng vôùi thöùc, Thaân-Thoï duïng-Choán ôû, Quaù khöù vaø hieän taïi, Vò lai ñeàu quaùn roõ. Do quaùn saùt caùc töôùng, Neân thoï duïng, dôøi ñoåi, ÔÛ trong phaùp höõu vi, Ñaït töï taïi, voâ caáu.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.